

Диссертациялық кеңестің 2022 жылғы жұмысы туралы ЕСЕП.

**«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті»
КЕАҚ жаңындағы 6D110100 «Емдеу ісі» мамандығы бойынша кадрлар
даярлау бағыты бойынша диссертациялық кеңес**

1. Откізілген отырыстар саны туралы мәліметтер.

Есептік кезеңде диссертациялық кеңес диссертацияларды талқылау бойынша 3 отырыс өткізді. COVID-19 бойынша эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып, кездесулер аралас форматта өтті. Кеңестің шетелдік, сондай-ақ резидент емес мүшелерінің катысуы қашықтан жүзеге асырылды.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 21.03.09 №126 бүйрығына сәйкес. Диссертациялық кеңесті құру туралы, диссертациялық жұмысты қорғау үшін Марат Оспанов атындағы ЗҚМУ диссертациялық кеңесінің жаңа құрамы құрылды. Отырыстарға Кеңестің келесі тұрақты мүшелері қатысты:

Төраға Сапарбаев Самат Сагатұлы – медицина ғылымдарының кандидаты, доцент. Марат Оспанов атындағы ЗҚМУ профессоры, стратегиялық даму, ғылым және халықаралық ынтымақтастық жөніндегі проректоры, Қазақстан.

Төрағаның орынбасары Аманжолқызы Айнұр PhD, Марат Оспанов атындағы ЗҚМУ қалыпты физиология кафедрасының доценті, Қазақстан.

Ғылыми хатшы – Элия Матжанқызы Айтбаева PhD, Марат Оспанов атындағы ЗҚМУ №2 урология хирургиялық аурулар кафедрасының ассистенті, Қазақстан.

Станкевичус Эдгарас - медицина ғылымдарының докторы, Литва ғылым және денсаулық университетінің профессоры, Г.Каунас, Литва.

Ахмадеева Лейла Ринатовна - медицина ғылымдарының докторы, Башқұрт мемлекеттік медицина университетінің профессоры, Уфа қ., Ресей Федерациясы.

Кудабердиева Гульмира Зулпукаровна - медицина ғылымдарының докторы, профессор, кардиохирургиялық органдарды трансплантациялау ғылыми-зерттеу институты, Бішкек, Қырғыз Республикасы.

Гаскаров Манаrbек Бапович - медицина ғылымдарының докторы, профессор, «Ұлттық ғылыми орталық» АҚ, іргелі және клиникалық зерттеулердің директоры, Нұр-Сұлтан, Қазақстан..

Сонымен қатар, докторлық зерттеу тақырыбына байланысты докторлық қорғау кезеңіне уақытша мүшелер тағайындалады. Барлық отырыстар диссертациялық кеңес мүшелерінің 100% қатысуымен өтті.

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес мүшелерінің тегі, аты, экесінің аты (бар болса).

Ешкайсысы жок.

3. Оқытууды ұйымдастыруды көрсететін докторанттар тізімі.

1) Адилгерева Акмарал Сапарбаевна - Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КЕАҚ;

- 2) Токшилыкова Айнур Бисенбаевна - Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КЕАҚ;
- 3) Космуратова Райкуль Насреддиновна - Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КЕАҚ.

4. Есепті жыл ішінде кеңесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

1. Әділгерева Ақмарап Сапарбаевнаның диссертациялық жұмысы «Қатерлі ісіктері бар әйелдердің аналық безінің қатерлі ісігінің морфологиялық көрсеткіштерін зерттеу» тақырыбы бойынша аяқталды.

Диссертациялық жұмыстың мақсаты ісіктері бар әйелдердің аналық бездерінің морфофункционалдық жағдайын зерттеу және ерте қатерлі ісік қаупін бағалау болды.

Жұмыстың практикалық маңыздылығы қатерлі ісік қаупінің индексін есептеудің диагностикалық әдісін енгізуде жатыр, бұл диагноз сатысында диагностикалық дәлдікті арттырады және операциядан кейінгі кезеңде хирургиялық араласудың тиімсіздігін төмендетеді. Қатерлі ісік қаупінің индексін есептеу практикалық дәрігерлерге арналған клиникалық ұсыныста берілген. Бұл зерттеу қосымша емдеуді немесе мұқият бақылауды қажет ететін, асқыну қаупі жоғары топтарды болжака үшін практикалық қызығушылық тудырады.

Диссертацияның негізгі ережелері ғылыми-практикалық конференцияларда айтылды: Международной научно-практической конференций «От научной идеи к командным проектам» 24-25 октябрь, 2019, г. Актобе; XXVII Международном симпозиуме морфологических наук «ISMS 2020». XXVII International Symposium on Morphological science «Cell, tissue, organs - experience, innovation and progress» Май 27-31, 2021, г. Алматы; Международной практической конференции - The Second International Scientific - Practical Virtual Conference In Modern Medicine "Women's Health & Reproductive Endocrinology: Prognosis, Achievement & Challenges" Июль 30-31, 2021, Таллин, Эстония; Международном конгресе морфологических наук анатомии «16th Congress of the European Association of Clinical Anatomy (EACA) held jointly with the XII Meeting of the International Symposium of Clinical and Applied Anatomy (ISCAA)» 14-16 сентябрь, 2021, г. Падово, Италия.

Ретроспективті зерттеу нәтижелері жамбас мүшелерінің созылмалы қабыну аурулары бар әйелдердің ісіктердің пайда болуына бейімділігін анықтады, сондай-ақ әйелдерде бар қатерсіз ісіктердің жүктілік сапасына және оның нәтижелеріне жоғары әсерін атап өтті.

Перспективті зерттеудің нәтижелері көрсеткендей, RMI - бұл ісіктерді ерте диагностикалау әдісі, ол әйел денесінің бастапқы күйіне, ісіктің морфологиялық түріне, оның мөлшері мен өсу жылдамдығына тікелей байланысты. Қатерлі ісік индексінің қаупін есептеудің күрайтын параметрлер морфологиялық зерттеумен расталған кезде гана маңыздылыққа ие болады. Әйелдердің жасы мен RMI арасында, сондай-ақ аналық бездердің ісіктерінің пайда болу қаупі жоғары топтагы CA125 және RMI арасында айтарлықтай оң корреляция алынды.

2. Тоқшылықова Айнұр Бисенбаевнаның диссертациялық жұмысы «Мидын жедел тайырлық және жарақаттық зәкімданулары бар науқастарда екіншілік зәкімденулерді болу және алдын алу» тақырыбы бойынша аяқталды.

Диссертациялық жұмыстың мақсаты жедел қантамырлық және травматикалық невропатологиясы бар науқастарда бас миының қайтала маңыздылығын болжау және алдын алу үшін нейробиомакерлерді, газ алмасуды, ми метаболизмін және гемодинамикасын зерттеу болды.

Жұмыстың практикалық маңыздылығы жедел невропатологиясы бар науқастарда бас миының зияндалуын ерте диагностикалық бағалау үшін церебральды маркерлерді ($S100\beta$, NSE) колдануда жатыр. Гипоксия маркерлерінің белсенділігінің жоғарылауы – AVDO2 жоғарылауымен церебральды газ алмасудың (rSO_2) бұзылуы, церебральды метаболизм (лактат, глюкоза және LDH) жедел церебральды инсультпен ауыратын науқастарда 85,3% өлім қаупі бар ми тінінің гипоксиялық зияндалуын көрсетеді. және TBI. Мидын қайтала маңыздылығын байланысты қауіп факторларының коэффициенттері бар дербестендірілген математикалық модель мидың жедел тамырлы және травматикалық зияндалуы бар науқастарда аурудың нәтижесін болжауға мүмкіндік береді.

Диссертацияның негізгі ережелері ғылыми-практикалық конференцияларда айтылды: - II съезд анестезиологов и реаниматологов Республики Казахстан, г. Алматы. 2018г. III Международная научно-образовательная конференция «Интернационализация непрерывного медицинского образования. Взгляд в будущее. «April'S Science Week». г.Актобе. 2019г. - Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы медицины. г.Баку. 2019г. - Международная научно-практическая конференция. The first International scientific practical online conference human genetics and genetic diseases: problems and development perspectives". Baku, Azerbaijan. 2020г. - IV Конгресс анестезиологов-реаниматологов Международный Каспийский форум - анестезиологов. г.Актау. 2021г. - Международная научно-практическая конференция. The fifth international scientific - practical virtual conference in modern medicine "on medicine and health: prognosis, achievement and challenges." Estonia, Tallinn. 2021г. Диссертациялық жұмыстың тақырыбы бойынша 13 ғылыми жарияланым жарияланды, оның ішінде 3 мақала Web of Science, Scopus ақпараттық деректер базаларында индекстелген басылымдарда, 1 мақала Crossref, 3 мақала Білім саласындағы бақылау комитеті ұсынған басылымдар және Қазақстан Республикасының ғылыми; Халықаралық конференциялар жинақтарында 5 тезис (соның ішінде Scopus 1 деректер базасында индекстелген және шетелдік – 3); Авторлық құқықпен қоргалатын объектілерге құқықтардың мемлекеттік тізіліміне мәліметтерді енгізу туралы анықтамалар – 3, ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін оқу үдерісіне және клиникалық практикаға енгізу туралы актілер – 3.

Зерттеу нәтижелері бойынша әзірленген дербестендірілген математикалық модель (- 2 LL 162.997; Кокс пен Снелл R-квадрат-0,454, R-квадрат Нэйджел-керка =0,612 (Nagelkerke); $x=131.834$.) тәуекел факторларының коэффициенттерімен оны жасайды. мидың жоғары ықтималдығы бар қайтала маңыздылың дамуын және мидың жедел қан тамырлары мен жарақаттары бар науқастарда аурудың нәтижесін болжауға болады..

ФП ЗКМУ 01-05-04-03-21. Отчет о работе диссертационного совета. Издание четвертое.

3. Докторант Райкуль Насреддиновна Космуратованың диссертациялық жұмысы: «Семіздік кезіндегі ДНҚ зақымдалуын талдау және қан лимфоциттерінің ДНҚ-ның қос тізбекті үзілістегі метформиннің әсері» тақырыбы бойынша аяқталды.

Диссертациялық жұмыстың мақсаты семіздік пен қан лимфоциттерінің ДНҚ-ның қос тізбекті үзілістері арасындағы байланысты зерттеу және метформиннің ДНҚ зақымдалуына әсерін талдау болды.

Жұмыстың практикалық маңыздылығы геномның тұтастығын диагностикалаудың дербестендірілген ерте тәсілі үшін лимфоциттердің ДНҚ зақымдануы мен BMI арасындағы байланыс туралы ғылыми деректерді кешенді зерттеу нәтижелерін пайдалануда.

Лептин мен инсулинге төзімділікті бақылау семіздікпен ауыратын науқастарда ісік алды зақымданулардың даму қаупін ерте анықтау үшін диагностиканы жақсартудың маңызды бөлігі болуы мүмкін.

Зерттеу нәтижелері мыналарға мүмкіндік береді: семіздікпен ауыратын науқастарда жағымсыз нәтижелер мен асқынуларды болжау үшін емдеу стандарттары мен хаттамаларын өзірлеу.

Диссертацияның негізгі ережелері ғылыми-практикалық конференцияларда айтылды: The III international scientific and educational conference//Minerva medica//Aktobe, Kazakhstan, april 25-26, 2019г., Международной научно-практической конференции «От научной идеи к командным проектам» (г.Актобе,25-26 октября 2019 г.), ЗКМУ имени Марата Оспанова; Materials of the International Conference "Science and innovations 2021: development directions and priorities" Australia, Melbourne, July 7, 2021г., VI Международной научно-практической конференции прикаспийских государств «Актуальные вопросы современной медицины» (г. Астрахань, 7-8 октября 2021г.); LXI Международной научно-практической конференции молодых ученых «Наука: вчера, сегодня, завтра», посвященной 65-летию ЗКМУ имени Марата Оспанова (Актобе, 27 апреля 2022 г.).

Зерттеу нәтижелері метформинді қолданумен ДНҚ тізбегінің репарациясының жоғарылауы ДНҚ зақымдалуына жауап ретінде жасушаішлік бақылау нұктелерін белсендірумен және жасушалардың өлмestендірілуін басумен байланысты екенін көрсетті.

Кеңесте қаралған диссертациялардың тақырыптары ғылымды дамытудың басым бағыттарына сәйкес келеді, олардың бір бөлігі университет қаржыландыратын ғылыми жоба аясында жүзеге асырылды.

Диссертациялардың маңыздылығы диссиденттардың таңдалған тақырыптарының өзекті мәселелерін шешумен негізделеді. Жұмыстардың негізгі ғылыми ережелері практикалық денсаулық сақтау үшін маңызды. Алынған мәліметтер медицинаның дамуына елеулі үлес қосады және Қазақстан Республикасының Үкіметі жаңындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия құратын ғылымның даму бағыттарына сәйкес келетін теориялық және практикалық маңызы бар. «Ғылым туралы» Заңының 18-бабының 3-тармағына сәйкес.

Диссертациялар бойынша жүргізілген зерттеулердің нәтижелері облыстық деңгейдегі медициналық ұйымдардың тәжірибесіне енгізілді, олардың алдағы

уақытта тиісті ауруларды диагностикалау және емдеу хаттамаларына енгізу перспективасы бар. Ауруларды емдеу мен диагностикаудың алгоритмдері мен сараланған тактикасы жасалды. Практикалық денсаулық сақтау бойынша ұсыныстар жаңа.

5. Ресми рецензенттер жұмысын талдау.

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы Үлгілік ереже талаптарының сақталуын қамтамасыз ету мақсатында әрбір рецензентке диссертациялық жұмыстың рецензиясының мазмұны мен ресімделуіне қойылатын талаптар жазылған жадынама жолданды.

Рецензенттер ұсынылған тармактар бойынша диссертациялық жұмыс бойынша өз пікірлерін уақтылы тапсырды. Ешқандай теріс пікір алынған жоқ. Диссертацияларды рецензиялау сапасы жоғары. Рецензенттер жұмыстың өзектілігін, оның ғылыми жаңалығын, практикалық маңыздылығын және басқа да он жақтарын атап өтті. Жұмысқа көтүстіктер мен ескертулер де айтылды. Работа официальных рецензентов оценивается как положительная. Замечаний по работе рецензентов не выявлено.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар.

7. 6D110100 «Медицина» мамандығы бойынша философия докторы (PhD), доктор ғылыми дәрежесін алу үшін жазылған диссертациялар саны:

- 1) қорғауға қабылданған диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары) – 3;
- 2) қараудан шығарылған диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары) – 0;
- 3) рецензенттерден теріс пікірлер алған диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары) – 0;
- 4) қорғау нәтижелері бойынша теріс шешімі бар диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары үшін) – 0;
- 5) пысықтауға жіберілген диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары) – 0;
- 6) қайталаپ қорғауға бағытталған диссертациялар (соның ішінде басқа ЖОО докторанттары) – 0.

Диссертациялық кеңестің төрағасы.

Диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы

Сарардаев С.С.

Айдаесава А.А.

02

2023 ж.